Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 7 november 2018*

”Överklagande – Statligt stöd – Talan om ogiltigförklaring – Upptagande till prövning – Stöd från de portugisiska myndigheterna till resolution av finansinstitutet Banco Espírito Santo SA – Inrättande av en så kallad brobank och tillskjutande av kapital till denna – Beslut av Europeiska kommissionen genom vilket stödet förklaras vara förenligt med den inre marknaden – Berättigat intresse av att få saken prövad – Talan vid nationell domstol om ogiltigförklaring av beslutet om resolution av Banco Espírito Santo”

I mål C-544/17 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 18 september 2017,

BPC Lux 2 Sàrl, Senningerberg (Luxemburg), och övriga klagande vars namn anges i bilagan till överklagandet, företrädda av J. Webber och M. Steenson, solicitors, B. Woolgar, barrister, och K. Bacon, QC,

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Europeiska kommissionen, företrädd av L. Flynn och P.-J. Loewenthal, båda i egenskap av ombud,

svarande i första instans.

Republiken Portugal,

intervenient i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av vice ordföranden R. Silva de Lapuerta, tillika tillförordnad ordförande på första avdelningen, samt domarna J.-C. Bonichot, E. Regan (referent), C.G. Fernlund och S. Rodin,

generaladvokat: P. Mengozzi,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: engelska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Klagandena har yrkat att domstolen ska upphäva det beslut som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 19 juli 2017 i målet BPC Lux 2 m.fl./kommissionen (T-812/14, ej publicerat, EU:T:2017:560) (nedan kallat det överklagade beslutet). Tribunalen avvisade genom det beslutet klagandenas talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(2014) 5682 final av den 3 augusti 2014 angående statligt stöd SA.39250 (2014/N) – Portugal – Resolution av Banco Espírito Santo (nedan kallat det omtvistade beslutet).

Bakgrund till tvisten samt det omtvistade beslutet

2 Klagandena är innehavare av efterställda lägre fordringar i kategori 2 gentemot Banco Espírito Santo SA (nedan kallat BES).

3 Banco de Portugal (Portugals centralbank) gjorde i maj 2014 en revision av koncernen Espírito Santo International SA. Den drog därvid slutsatsen att koncernen befann sig i en svår finansiell situation som kunde ha en negativ inverkan på betalningsförmågan för BES, i vilken koncernen var majoritetsägare.

4 BES offentliggjorde den 30 juli 2014 sitt resultat för det första halvåret 2014, vilket visade en stor ekonomisk förlust. Under juli 2014 sjönk de insatta medlen i BES kraftigt.

5 Mot denna bakgrund beslutade de portugisiska myndigheterna att inleda ett förfarande för resolution av BES, vilket innebar att det inrättades ett tillfälligt kreditinstitut, en så kallad brobank, till vilken den sunda affärsverksamheten i BES överfördes. Efter dessa överföringar av tillgångar och skulder till brobanken skulle övriga tillgångar och skulder stanna kvar hos BES som skulle bli en så kallad avvecklingsenhet.

6 Den 3 augusti 2014 anmälde de portugisiska myndigheterna ett planerat stöd på 4 899 miljoner euro till Europeiska kommissionen. Stödet skulle ges via Fundo de Resolução (Resolutionsfonden, Portugal) till brobanken, för att kapitalisera denna. Tillsammans med anmälan översände de portugisiska myndigheterna till kommissionen även två rapporter från Portugals centralbank, nämligen dels en analys av de möjliga alternativen för resolution av BES, i vilken konstaterades att skapandet av en brobank utgjorde den enda lösning som gjorde det möjligt att bevara den finansiella stabiliteten i Republiken Portugal, dels en beskrivning av det förfarande som skulle följas för resolution av BES. Med anledning av den sistnämnda rapporten lade de portugisiska myndigheterna fram ett antal åtaganden för kommissionen rörande både brobanken och avvecklingsenheten, vilka syftade till att uppnå en ordnad avveckling av dem. De gemensamma åtagandena för dessa två enheter rörde förvaltningen av de befintliga tillgångarna, ett lönetak och ett förbud mot förvärv av aktier eller andelar, kupongbetalningar, utdelning och reklam med användande av statligt stöd.

7 Samma dag antog kommissionen det omtvistade beslutet, efter att ha genomfört det preliminära granskningsförfarande som avses i artikel 108.3 FEUF. Kommissionen konstaterade i beslutet att den anmälda åtgärden, det vill säga det kapitaltillskott på 4 899 miljoner euro som de portugisiska myndigheterna avsåg att ge brobanken samt de åtaganden som gjorts av dessa myndigheter, utgjorde ett statligt stöd som var förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b FEUF (nedan kallat det statliga stödet).

8 Bland de åtaganden som de portugisiska myndigheterna hade lagt fram ingick att inga tillgångar som tillhörde aktieägare och innehavare av efterställda fordringar, eller någon typ av hybridinstrument, skulle kunna överföras till brobanken. Det angavs även att avvecklingen av BES skulle äga rum senast den 31 december 2016.

Förfarandet vid tribunalen och det överklagade beslutet

9 Klagandena väckte talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 12 december 2014.

10 Den 7 december 2016 anmodade tribunalen klagandena att besvara en fråga rörande deras berättigade intresse av att väcka talan mot det omtvistade beslutet.

11 Klagandena besvarade tribunalens fråga den 23 januari 2017.

12 Genom det överklagade beslutet avvisade tribunalen talan, efter att på eget initiativ ha konstaterat att klagandena inte hade något berättigat intresse av att väcka talan mot det omtvistade beslutet. Tribunalen ansåg att det inte var nödvändigt att pröva kommissionens invändning om rättegångshinder, som avsåg att klagandena saknade saklegitimation att väcka talan mot det nämnda beslutet.

Parternas yrkanden

13 Klagandena har yrkat att domstolen ska

– upphäva det överklagade beslutet,

– återförvisa målet till tribunalen för förnyad prövning i sak, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

14 Kommissionen har yrkat att domstolen ska

– ogilla överklagandet, och

– förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

Parternas argument

15 Klagandena har som enda grund åberopat att tribunalen har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att klagandena inte hade något berättigat intresse av en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet.

16 Klagandena har anfört att det av punkterna 27 och 33 i det överklagade beslutet framgår att de vid tribunalen gjorde gällande att en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet avsevärt skulle öka sannolikheten för framgång med den talan om ogiltigförklaring som de väckt vid de nationella domstolarna mot beslutet om resolution av BES, och att detta antingen skulle medföra en ogiltigförklaring av resolutionen av BES eller skulle ge dem en rätt att begära skadestånd. De gav i synnerhet in ett intyg från en portugisisk advokat, i vilket det i detalj redogjordes för skälen till att en

ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet skulle påverka utgången i det nämnda nationella målet, trots att talan i det målet inte rörde samma sak som talan vid tribunalen. Detta bevis ifrågasattes inte i första instans.

17 Klagandena har vidare anfört att det av punkterna 68, 69 och 79 i domstolens dom av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:609) framgår att den omständigheten att unionsdomstolens ogiltigförklaring av ett beslut kan vara till fördel för klagandena i ett mål som anhängiggjorts vid nationella domstolar, inklusive i ett mål om skadestånd, i princip är tillräcklig för att det ska anses visat att de har ett berättigat intresse av att få saken prövad av unionsdomstolarna. Det överklagade beslutet motsäger inte denna princip.

18 Tribunalen har enligt klagandena emellertid, i punkterna 34 och 35 i det överklagade beslutet, gjort bedömningen att en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte skulle ha någon betydelse för de portugisiska domstolarnas tolkning av portugisiska konstitutionella regler, eftersom talan vid tribunalen och talan vid de portugisiska domstolarna inte rör samma sak. Klagandena anser emellertid att det enbart ankom på de portugisiska domstolarna att, på grundval av portugisisk rätt, göra denna bedömning, och att denna bedömning inte kunde göras av unionsdomstolen, på grundval av unionsrätten. Tribunalen trädde således på detta vis i de nationella domstolarnas ställe när den bedömde huruvida talan i det nationella målet var välgrundad.

19 Klagandena har i andra hand gjort gällande att även om tribunalen skulle ha haft rätt att bedöma huruvida det fanns fog för de rättsliga argument rörande portugisisk rätt som angetts i intyget från deras portugisiska advokat, har tribunalen vid sin bedömning uppenbarligen missuppfattat den bevisning som getts in till den.

20 Kommissionen har, vad gäller klagandenas kritik av tribunalens tolkning av portugisisk rätt, å sin sida gjort gällande att en sådan tolkning utgör en fråga om faktiska omständigheter som i princip inte omfattas av domstolens prövning. Domstolen är endast behörig att kontrollera huruvida tribunalen har missuppfattat nationell rätt. Denna missuppfattning måste enligt kommissionen uppenbart framgå av handlingarna i målet, utan att domstolen behöver göra en ny bedömning av de faktiska omständigheterna och bevisningen.

21 Klagandena har, enligt kommissionen, i förevarande fall emellertid inte angett vilka faktiska omständigheter eller vilken bevisning som kan ha missuppfattats av tribunalen och har inte heller styrkt att tribunalen begått misstag som visar att den missuppfattat de faktiska omständigheterna eller bevisningen. I motsats till vad sökandena har påstått har tribunalen inte på eget initiativ gjort bedömningen att de argument som deras portugisiska advokat hade anfört i sitt intyg var ogrundade. Tribunalen ansåg nämligen att en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte kunde ha någon inverkan på den nationella domstolens tolkning av portugisisk rätt, eftersom saken i målet vid tribunalen inte var densamma som den i målet vid de portugisiska domstolarna, vilket klagandena inte har bestritt. Det är följaktligen uppenbart att överklagandet inte kan tas upp till prövning, eftersom det avser en bevisfråga.

22 Kommissionen har vidare erinrat om att det ankommer på klaganden att styrka att den har ett berättigat intresse av att få saken prövad. Det ankommer inte på tribunalen att i bilagorna söka efter och identifiera de grunder som talan skulle kunna anses vila på, eftersom bilagorna enbart ska tjäna som bevismaterial och som ett medel för målets utredning.

23 Även om klagandena i förevarande fall gör gällande att en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet skulle ge stöd för deras argument att det var oproportionerligt att besluta om resolution av BES enligt portugisisk rätt, konstaterar domstolen att de inte har anfört något till stöd för detta påstående i sitt svar angående huruvida de hade ett berättigat intresse av att få saken prövad. Klagandenas förklaringar härom i målet vid tribunalen lämnades inte i själva svaret utan i ett intyg som upprättats av en portugisisk advokat och som bifogats detta svar.

24 Klagandena gjorde, i sitt svar angående huruvida de hade ett berättigat intresse av att få saken prövad, gällande att en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet även skulle göra det möjligt för dem att hävda att beslutet om resolution av BES inte var ägnat att förhindra att BES blev insolvent, i avsaknad av kapitaltillskott till brobanken genom beviljande av det statliga stödet. Det har emellertid inte lämnats någon förklaring i detta svar på hur ogiltigförklaringen av det omtvistade beslutet skulle kunna leda till att beslutet om resolution av BES ogiltigförklarades eller kunna ligga till grund för en senare skadeståndstalan mot portugisiska staten eller Portugals centralbank.

25 Kommissionen har slutligen gjort gällande att det under alla omständigheter, för att det ska föreligga ett berättigat intresse av att väcka talan mot ett beslut av kommissionen, krävs att ett bifall till en skadeståndstalan i ett mål vid nationell domstol är beroende av att talan om ogiltigförklaring av detta beslut bifalls, såsom var fallet i det mål som avgjordes genom domen av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:609). Klagandena har emellertid inte visat att det föreligger något sådant samband mellan den talan om ogiltigförklaring som de väckt vid tribunalen mot det omtvistade beslutet och den hypotetiska skadeståndstalan som de anser sig ha rätt att väcka mot portugisiska staten och Portugals centralbank, för det fall deras talan mot resolutionsbeslutet skulle vinna bifall i målet vid den nationella domstolen.

26 Såsom tribunalen förklarade i punkterna 28–31 i det överklagade beslutet är det beslutet om resolution av BES och inte det omtvistade beslutet som kan ha haft en konkret inverkan på värdet av klagandenas fordringar, varför en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte skulle medföra att portugisiska staten skulle vara förpliktad att återkalla detta resolutionsbeslut. Klagandena skulle således inte med nödvändighet ha grund för att väcka skadeståndstalan vid nationell domstol mot portugisiska staten eller Portugals centralbank.

27 Även om en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet skulle kunna få till följd att beslutet om resolution av BES ogiltigförklarades och ogiltigförklaringen av sistnämnda beslut skulle kunna utgöra grund för en skadeståndstalan mot portugisiska staten och Portugals centralbank, kan klagandena likväl inte åberopa en sådan framtida talan till stöd för att de har ett berättigat intresse av att få det omtvistade beslutet ogiltigförklarat. Såsom framgår av punkterna 56, 69 och 79 i domen av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen (C-33/14 P, EU:C:2015:609) är en sådan skadeståndstalan nämligen rent hypotetisk, eftersom den är beroende av att talan om ogiltigförklaring bifalls i målet vid den nationella domstolen.

Domstolens bedömning

28 Domstolen har vid upprepade tillfällen slagit fast att en talan om ogiltigförklaring som väcks av en fysisk eller juridisk person endast kan tas upp till prövning om denna person har ett berättigat intresse av att den angripna rättsakten ogiltigförklaras. Ett sådant intresse förutsätter att en ogiltigförklaring av rättsakten i sig kan få rättsverkningar och att talan därigenom kan medföra en fördel för den part som har väckt den (dom av den 4 juni 2015, Andechser Molkerei Scheitz/kommissionen, C-682/13 P, ej publicerad, EU:C:2015:356, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

29 Talan om ogiltigförklaring ska vidare vara av faktiskt intresse för sökanden, vilket ska bedömas med utgångspunkt i förhållandena den dag talan väcks (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 september 2009, kommissionen/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, punkt 65, och dom av den 4 juni 2015, Andechser Molkerei Scheitz/kommissionen, C-682/13 P, ej publicerad, EU:C:2015:356, punkt 26).

30 I förevarande fall konstaterar domstolen att det saknas fog för kommissionens argument att överklagandet inte kan tas upp till prövning i den del som det innebär ett ifrågasättande av tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna med avseende på den eventuella inverkan som talan i målet vid tribunalen skulle kunna ha på den talan om ogiltigförklaring som klagandena väckt vid de nationella domstolarna.

31 Tribunalen är visserligen ensam behörig att fastställa och bedöma de faktiska omständigheterna och, i princip, att bedöma den bevisning som tribunalen har godtagit till stöd för dessa omständigheter. Domstolen är emellertid behörig att pröva tribunalens rättsliga kvalificering av de faktiska omständigheterna och de rättsliga följder som tribunalen tillmätt dessa. Frågan huruvida unionsdomstolens ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, med beaktande av nämnda omständigheter och bevisning, kan vara till fördel för klagandena i ett mål som anhängiggjorts vid de nationella domstolarna och kan visa att de har ett berättigat intresse av att få saken prövad av unionsdomstolen, är således en rättsfråga som omfattas av domstolens prövning i ett mål om överklagande (se, analogt, dom av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 68).

32 Det saknas även fog för kommissionens argument att klagandena inte i tillräcklig utsträckning hade visat att de hade ett berättigat intresse av att få saken prövad, på grund av att deras förklaringar härom i målet vid tribunalen inte hade lämnats i själva svaret angående huruvida de hade ett berättigat intresse av att få saken prövad, utan endast i en bilaga till detta svar.

33 Såsom domstolen redan har fastställt ankommer det visserligen på en sökande att visa att den har ett berättigat intresse av att väcka talan, vilket är den grundläggande och främsta förutsättningen för varje talan i domstol (dom av den 4 juni 2015, Andechser Molkerei Scheitz/kommissionen, C-682/13 P, ej publicerad, EU:C:2015:356, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

34 För att en fysisk eller juridisk persons talan om ogiltigförklaring av en rättsakt ska kunna tas upp till prövning, krävs att sökanden visar att denne har ett intresse av att rättsakten ogiltigförklaras (dom av den 4 juni 2015, Andechser Molkerei Scheitz/kommissionen, C-682/13 P, ej publicerad, EU:C:2015:356, punkt 28, och dom av den 20 december 2017, Binca Seafoods/kommissionen, C-268/16 P, EU:C:2017:1001, punkt 45).

35 Såsom framgår av punkterna 27 och 33 i det överklagade beslutet har klagandena, som svar på en fråga från tribunalen, hävdat att en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet avsevärt skulle öka sannolikheten för framgång med den talan som de har väckt vid de portugisiska domstolarna mot beslutet om resolution av BES. De har särskilt förklarat att ett bifall till sistnämnda talan skulle medföra antingen en ogiltigförklaring av detta beslut om resolution av BES eller att de tillerkänns en rätt till ersättning för den skada de lidit till följd av den rättsstridiga resolutionen av BES.

36 Av svaret från klagandena angående deras berättigade intresse av att få saken prövad framgår dessutom att de har ägnat flera sidor i detta svar åt att utveckla sina argument på denna punkt. De har särskilt hänvisat till domar från domstolen och tribunalen på detta område och kort men adekvat förklarat varför en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, enligt det intyg upprättat av en portugisisk advokat vilket bifogats detta svar, avsevärt skulle öka deras chanser till framgång med sin talan om ogiltigförklaring av beslutet om resolution av BES i målet vid den nationella domstolen. De har särskilt uppgett att tribunalens ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet dels skulle ge stöd för de argument som de redan framfört i målet vid den nationella domstolen, enligt vilka resolutionen av BES var oproportionerlig enligt portugisisk rätt, dels skulle göra det möjligt att, likaså i det nationella målet, framföra argumentet att upplösningen av BES, i avsaknad av det statliga stödet, inte skulle ha kunnat uppnå målet att undvika att banken blev insolvent.

37 Även om det är riktigt att klagandenas argument angående deras berättigade intresse av att få saken prövad inte framfördes i själva svaret till tribunalen, utan i bilagan till detta svar, och att klagandena i sitt överklagande lade till uppgifter som inte hade nämnts i svaret, är det likväl så att de stora dragen i klagandenas argument på denna punkt framgick av själva svaret.

38 Mot bakgrund av såväl längden som bevisvärdet av det intyg, från den portugisiska advokaten, som bifogats klagandenas svar angående deras berättigade intresse av att få saken prövad, och annan bevisning härom, kan klagandena inte klandras för att ha bifogat intyget och bevisningen till detta svar. Svaret syftade dessutom till att utveckla deras argument i frågan huruvida de hade talerätt, med anledning av tribunalens anmodan härom.

39 I den mån som kommissionen genom sitt argument vill visa att de uppgifter som klagandena lämnat i första instans, i syfte att visa att de hade ett berättigat intresse av att väcka talan mot det angripna beslutet, i sig var otillräckliga, konstaterar domstolen att detta argument avser den slutsats som tribunalen dragit i det överklagade beslutet om att klagandena inte hade något berättigat intresse av att få saken prövad i detta avseende. Nämnda argument ska således behandlas i samband med prövningen i sak av den enda grund som åberopats i förevarande mål om överklagande.

40 Domstolen ska således pröva huruvida tribunalen gjorde sig skyldig till en felaktig rättstillämpning i punkterna 34–36 i det överklagade beslutet, när den fann att en eventuell ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte skulle ha någon inverkan på utgången i det nationella målet och därför inte skulle medföra någon fördel för klagandena, eftersom målet vid tribunalen och målet vid de nationella domstolarna inte rörde samma sak.

41 Av dessa punkter i det överklagade beslutet framgår att tribunalen konstaterade att det nationella målet endast rörde frågan huruvida det var förenligt med nationell rätt att använda ett resolutionsförfarande, medan tribunalens mål endast rörde frågan huruvida finansieringen av detta resolutionsförfarande var förenlig med unionsrätten. Tribunalen drog härav slutsatsen att dess egen eventuella prövning av om kommissionen handlat i överensstämmelse med unionsrätten inte skulle kunna ha någon inverkan på de portugisiska domstolarnas tolkning av portugisisk rätt, särskilt inte på bedömningen av huruvida den i den portugisiska konstitutionen stadgade proportionalitetsprincipen hade åsidosatts.

42 Domstolen har i detta avseende slagit fast att en part, i princip, behåller sitt intresse av att föra talan om ogiltigförklaring, när denna kan ligga till grund för en eventuell skadeståndstalan (dom av den 20 juni 2013, Cañas/kommissionen, C-269/12 P, ej publicerad, EU:C:2013:415, punkt 17).

43 Den omständigheten att en skadeståndstalan eventuellt kan komma att väckas är tillräcklig för att det ska anses föreligga ett berättigat intresse av att få saken prövad, under förutsättning att en sådan talan inte är hypotetisk (se dom av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 79).

44 Domstolen har även slagit fast att en sökandes berättigade intresse av att få saken prövad kan följa av alla former av rättsliga åtgärder vid de nationella domstolarna inom ramen för vilka en eventuell ogiltigförklaring av den rättsakt som angripits vid unionsdomstolen skulle kunna ge sökanden en fördel (dom av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 81).

45 Frågan huruvida en sökande fortfarande har ett berättigat intresse av att få saken prövad ska slutligen bedömas med utgångspunkt i det konkreta fallet, varvid det bland annat ska tas hänsyn till konsekvenserna av den påstådda rättsstridigheten och arten av den skada som sökanden påstår sig lida (dom av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 70 och där angiven rättspraxis).

46 Vad gäller förevarande mål kan konstateras att klagandena i sitt överklagande har gjort gällande att den skada som de åsamkats består i att resolutionsförfarandet medförde att de, till följd av att deras obligationer var kvar i avvecklingsenheten, övergick från att vara innehavare av obligationer i BES till att vara innehavare av obligationer i en bank som inte hade några tillgångar av värde, som inte kunde genomföra några nya affärstransaktioner och vars tillstånd att bedriva bankrörelse skulle återkallas efter en kort likvidationsperiod. De har därför lidit betydande förluster och deras rättsliga ställning har ändrats. Såsom framgår av klagandenas svar till tribunalen angående huruvida de har ett berättigat intresse av att få saken prövad och bilagorna till detta svar har klagandena vidare gjort gällande att deras situation, med hänsyn till storleken av deras ekonomiska förluster, inte är jämförbar med den situation som gäller när de normala insolvensreglerna i portugisisk rätt är tillämpliga, eftersom det i dessa föreskrivs att ett företags samtliga borgenärer ska erhålla betalning för sina fordringar, inklusive innehavare av efterställda fordringar, på grundval av företagets tillgångar och i enlighet med fordringarnas rangordning. Klagandena har i nämnda svar dragit slutsatsen att de förlorat sin rätt att kräva betalning ur BES' samtliga tillgångar, inklusive de sunda tillgångarna, enligt de normala portugisiska reglerna på detta område.

47 Vad beträffar följderna av den påstådda rättsstridigheten har klagandena, såsom framgår av punkt 35 ovan, vid tribunalen, liksom vid domstolen, gjort gällande att ett bifall till den talan som de har väckt vid de portugisiska domstolarna mot beslutet om resolution av BES skulle medföra antingen att detta beslut ogiltigförklaras eller att de tillerkänns en rätt till ersättning för den skada de lidit till följd av den rättsstridiga resolutionen av BES.

48 Kommissionen har för sin del i huvudsak anfört att en framtida skadeståndstalan vid nationell domstol, som klagandena har åberopat för att visa att de har ett berättigat intresse av att väcka talan mot det omtvistade beslutet, är hypotetisk, eftersom det inte är säkert att en sådan talan faktiskt kommer att väckas och klagandena inte har visat att det finns ett tillräckligt samband mellan nämnda talan vid nationell domstol och talan i första instans vid tribunalen.

49 Även om klagandenas möjlighet att väcka skadeståndstalan i framtiden inte innebär att de har ett faktiskt intresse av att väcka talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, ska det likväl erinras om att ett sådant intresse, såsom framgår av punkt 44 ovan, inte desto mindre kan följa av alla former av rättsliga åtgärder vid de nationella domstolarna inom ramen för vilka en eventuell ogiltigförklaring av den angripna rättsakten skulle kunna ge sökanden en fördel.

50 Det är ostridigt att sökandena redan har väckt talan om ogiltigförklaring mot beslutet om resolution av BES vid de portugisiska domstolarna. Det framgår vidare av de uppgifter som domstolen förfogar över att nämnda talan i sig kan ge klagandena en fördel.

51 Det ska således prövas huruvida tribunalens ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, såsom klagandena har hävdat, skulle kunna få en inverkan på den talan om ogiltigförklaring som klagandena väckt vid nationella domstolar mot beslutet om resolution av BES.

52 Det är riktigt, och har för övrigt inte bestritts i förevarande mål, att talan vid tribunalen, såsom tribunalen framhöll i punkt 34 i det överklagade beslutet, inte rör samma sak som den talan som väckts vid de portugisiska domstolarna, eftersom den förstnämnda talan syftar till att få fastställt att det statliga stödet är oförenligt med unionsrätten, medan den sistnämnda talan syftar till att få fastställt att beslutet om resolution av BES är oförenligt med portugisisk rätt.

53 Det framgår emellertid av såväl det överklagade beslutet som handlingarna i förevarande mål att det finns ett oupplösligt samband mellan det omtvistade beslutet och beslutet om resolution av BES. Det framgår särskilt av punkterna 4–7 i det överklagade beslutet att resolutionsförfarandet "innebar" att det inrättades ett tillfälligt kreditinstitut, till vilket den sunda affärsverksamheten i BES överfördes. Av dessa punkter framgår även att skapandet av en brobank, enligt en analys som översändes till kommissionen av de portugisiska myndigheterna avseende de möjliga resolutionsalternativen, ansågs

vara ”den enda lösning” som kunde säkerställa den finansiella stabiliteten i Republiken Portugal. Vidare framgår att kommissionen ansåg att det statliga stödet var förenligt med den inre marknaden med hänsyn till de åtaganden som lagts fram av de portugisiska myndigheterna, vilka rörde både brobanken och avvecklingsenheten och syftade till att uppnå en ordnad avveckling av dem. Bland dessa åtaganden ingick särskilt ett förbud mot att till brobanken överföra tillgångar som tillhörde aktieägare och innehavare av efterställda fordringar.

54 Det är visserligen riktigt, såsom tribunalen erinrade om i punkt 28 i det överklagade beslutet, att den minskning i värdet av de obligationer som innehas av klagandena har sitt ursprung i beslutet om resolution av BES. Såsom tribunalen slog fast i punkt 31 i det överklagade beslutet, vilket klagandena inte har riktat någon kritik emot, skulle en eventuell ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte medföra någon skyldighet för Republiken Portugal att återkalla sitt beslut att skapa en brobank och inte inkludera den typ av obligationer som innehas av klagandena i brobankens tillgångar.

55 Mot bakgrund av det oupplösliga sambandet mellan det omtvistade beslutet och beslutet om resolution av BES, vilket beskrivs i punkt 53 ovan och av vilket det bland annat framgår att beviljandet av det statliga stödet har samband med resolutionen av BES, ska det emellertid konstateras att, såsom sökandena har gjort gällande, tribunalen, vid bedömningen av huruvida den talan om ogiltigförklaring som hade väckts vid de portugisiska domstolarna mot beslutet om resolution av BES var välgrundad, inte, utan att träda i de portugisiska domstolarnas ställe, kunde dra slutsatsen att en eventuell ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte kunde ha någon som helst inverkan på de portugisiska domstolarnas bedömning av den vid dem väckta talan, särskilt inte en sådan inverkan som beskrivits av klagandena såväl i deras inlagor till tribunalen som i deras överklagande till domstolen, på grund av att talan vid de portugisiska domstolarna inte rörde samma sak som talan vid tribunalen.

56 Det ankommer nämligen inte på unionsdomstolen att i samband med prövningen av om det föreligger ett berättigat intresse av att få saken prövad bedöma sannolikheten för att en talan som väckts vid de nationella domstolarna med stöd av nationell rätt kommer att anses välgrundad. Det ankommer följaktligen inte heller på unionsdomstolen att ersätta de nationella domstolarnas bedömning med sin egen i det avseendet. Det är däremot nödvändigt, men också tillräckligt, att den talan om ogiltigförklaring som väckts vid unionsdomstolen kan få till resultat att den part som väckt den kan få en fördel (dom av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 76). Så är fallet i förevarande mål, vilket framgår av punkterna 42–55 ovan.

57 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar domstolen att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den, i punkterna 34–36 i det överklagade beslutet, fann att eftersom tribunalens mål och det nationella målet inte rörde samma sak, kunde en eventuell ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte påverka utgången i sistnämnda mål och därför inte kunde medföra någon fördel för klagandena, i den mening som avses i relevant rättspraxis.

58 Följaktligen var det också fel av tribunalen att, i punkt 37 i det överklagade beslutet, dra slutsatsen att klagandenas talan skulle avvisas på grund av att de inte hade något berättigat intresse av att väcka talan mot det omtvistade beslutet.

59 Under dessa förhållanden ska överklagandet bifallas och det överklagade beslutet ska således upphävas.

Huruvida målet ska återförvisas till tribunalen

60 Om tribunalens avgörande upphävs, får domstolen, enligt artikel 61 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, antingen själv slutligt avgöra målet, om det är färdigt för avgörande, eller återförvisa målet till tribunalen.

61 I förevarande fall förfogar domstolen inte över de uppgifter som krävs för att slutligt pröva den invändning om rättegångshinder som kommissionen framställt under förfarandet i första instans, avseende klagandenas brist på talerätt mot det omtvistade beslutet. Detsamma gäller prövningen av målet i sak, vilken även den kräver en granskning av uppgifter som varken har bedömts av tribunalen i det överklagade beslutet eller har behandlats vid domstolen.

62 Målet ska därför återförvisas till tribunalen för prövning av den invändning om rättegångshinder som kommissionen framställt och som avser att klagandena inte uppfyller kraven i artikel 263 fjärde stycket FEUF.

Rättegångskostnader

63 Eftersom målet återförvisas till tribunalen ska frågan om rättegångskostnader i målet om överklagande anstå.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

1) Europeiska unionens tribunals beslut av den 19 juli 2017, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen (T-812/14, ej publicerat, EU:T:2017:560) upphävs.

2) Målet återförvisas till Europeiska unionens tribunal.

3) Frågan om rättegångskostnader anstår.

Underskrifter